

DRUHÁ
EPIŠTOLA OBECNÁ
(svatého) Petra apoštola.

V epištole této, v níž se **běh a způsob církve** potěšený i žalostný obsahuje, apoštol:

I. Napomíná všechněch:

1. K docházení známosti i účastnosti Božích dobrodiní spasitedlných, přináležejících jakož k vzdělávání se zde v pravé pobožnosti, tak také k životu budoucímu.
2. K ctnostem svatým z víry pravé jdoucím, při čemž příčinu toho napomenutí ukazuje. Kap. 1.

II. Vystříhá:

1. Od falešných učitelů i jejich scestného učení.
2. Od posměvačů o dni soudném nevěřících i od jejich zlého života, při čemž důvody mocné dne posledního vede i způsob jeho vypisuje a za tím díkůčiněním epištolu zavírá. Kap. 2. 3.

Má kapitoly 3.

~~~~~

I. EPIŠTOLA II. S. PETRA.

BOŽÍ DOBRODINÍ. I. *Titul epíštoly, obsahující v sobě: Jedno:* Podpis, v němž se předkládají čtyři jména toho, kdož tu epíštolu psal, totiž: Přední dvě jména osoby: 1. Vlastní, kteréž jest jemu při obrázce dáno. 2. Příjímí, od Krista jemu při povolání dané. *Za tím:* Dvě jména úřadu: 1. I k jiným služebníkům církve přináležející. 2. Samým apoštolům příslušející. *Druhé:* Nápis, že t. věřícím jest psána, o jejichž víře vypravuje: 1. Že jest jedna a táž, jako apoštolů svatých. 2. Z milosti Boží pro dokázání jeho pravdomluvnosti daná. 3. Od Krista, jehož teď apoštol Božskou osobu i úřad vypisuje, původ svůj má. *Třetí:* Pozdravení, v němž apoštol věřícím žádá rozhojnění: 1. Milosti Boží. 2. Pokoje svědomí dobrého. 3. Světla známosti Boží. — II. Dobrodiní mnohá k vzdělání důvěrnosti k Bohu i pobožnosti při Božích vyvolených předložená, s ukázaním toho: 1. Kdo ta dobrodiní učinil? Bůh Otec. 2. Jaká? Všeliká i k věčnému životu i zde ku pobožnosti potřebná. 3. Skrze koho? Skrze Krista, kterýž nás do církve povolal. 4. S jakým užítkem? S takovým, že Boží slibové k splnění svému přišli. 5. K jakému cíli sou učiněna i přijata? 1: Aby vyvolení k Božímu obrazu připodobnění byli. 2: Aby hříechů utíkali. — III. Napomenutí všechněm těch dobrodiní Božích účastným učiněné, při čemž povážiti sluší: *Jedno:* K čemu jich napomíná? 1. K víře. 2. K ovoci té víry, jenž jest: 1: Život šlechetný neb ctný. 2: Prozřetelnost, co, kdy, kde k vzdělání bližních činěno býti má.

KAPITOLA I.

Zveličuje nestihlá bohatství nám v Kristu složená i v účastnost daná 5. a pilně napomíná k nesení Bohu libého ovoce, 8. užitek prací věrných a jistotu naděje naší 17. i Boží hlas i prorocký slavně připomínaje.

Simon¹ Petr, služebník a apoštol Ježíše Krista těm, kteříž spolu s námi² zároveň drahé³ dosáhli víry pro spravedlnost⁴ Boha našeho⁵ a Spasitele Jezukrista;

2. *Milost vám a pokoj rozmnožen buď skrze známost Boha a Ježíše, Pána našeho. *Gal. 1, 3. 1 Petr 1, 2.*

3. Jakož nám od jeho Božské moci všecko, čehož potřebí bylo k životu⁶ a ku pobožnosti, darováno jest skrze⁷ známost toho, kterýž povolal nás⁸ k slávě a⁹ k ctnosti.

4. ¹⁰Pročež veliká nám a drahá zaslíbení¹¹ dána sou, abyšte skrze ně Božského přirození¹² účastníci učinění byli, ¹³utekše porušení toho¹⁴, kteréž jest na světě v žádostech¹⁵ zlých.

5. Na to tedy samo všecku snažnost vynaložíce, ¹⁶příčinějte k víře své ctnost¹⁷ a k ctnosti¹⁸ umění,

1) Simeon. 2) *jednotejně drahé; t. kteříž jednu a touž víru, jako i my apoštolé, mají. Efez. 4, 5. Jestliž pak to povážení hodné, že svatý Petr žádné prvotnosti sobě neosobuje a pobožné tím nebeským zbožím, to jest věrou, potěšuje. Tím se těšil také David (Zalm 73, 25. Item 84, 11.), Mojžíš (Žid. 11, 25. 26.) i onen lid, jehož statek pro jméno Kristovo rozchvátán byl. Žid. 10, 34. 3) losem obdrželi, t. ne svou zásluhou, ale z milosti Boží a z jeho Božského řízení víry pravé došli a jako někdy oni Izraelští zemi losem sobě rozdělenou měli. Podobně Efez. 4, 8. 4) t. pro utvoření Boží, to jest Kristovy v splnění slibů pravdomluvnosti. Podob. Řím. 3, 25. 5) t. Krista Ježíše, kterýž jest spasitelem naším. Podobně níž 3, 18. 6) t. věčnému. 7) poznání; t. skrze víru v Krista. 8) v slávu; t. věčnou. 9) k moci; t. abychom byli v něm mocní v či-*

nění dobrého. 10) pro nějž, proto že. 11) darována; t. k splnění přivedena a věrou přijata. 12) t. abyšte Krista věrou přijmouce, obraz ten Boží, k němuž ste na počátku v svatosti, spravedlnosti a nevinnosti stvoření byli, při sobě dílem Ducha Páně obnovený měli (2 Kor. 3, 18.) a tak podobnost Božského přirození na sobě nesli. 13) utekouce, budete-li utíkati. 14) t. zatracení aneb zlkázy přirozené. 15) t. v lídech v žádostech světa pohřžených. 16) připojíte, přidávejte atd. 17) t. ctné a šlechetné obcování, jehož původem a studnicí jest víra pravá. Ty pak všecky tu položené ctnosti svatý Pavel v těch třech obsáhl, t. v pobožnosti, spravedlnosti a střízlivosti. Tit. 2, 12. Nebo v tom slovu: „pobožnost,“ zdržuje se víra i trpělivost; v tom pak slovu: „spravedlnost,“ obsahuje se ctnost, umění, bratrstva milování i láska; v střízlivosti pak zavírá

OVOCE VÍRY. 3. Zdržování zlých vášní, žádostí a náklonností. 4. Trpělivost. 5. Ku poctám Božským vroucnost. 6. K domácím víry zřízená milost. 7. Ke všem i k nepřátelům náležitá láska, v. 7. *Druhé*: Čím k tomu ponouká? 1. Cílem povolání jejich, že t. ku práci a ne k zahálce sou povoláni a známostí Krista obdařeni, v. 8. 2. Škodou z nepracovitosti jdoucí, t. že takoví slepoty a mrtvosti ducha na sobě dokazují. 3. Stěžováním nevďčnosti těch, kteříž by se na dobrodiní Boží v odpuštění hříchů sobě učiněné zapomínali. 4. Dvěma užitky z věrné práce jdoucími, nebo takoví: 1: Dobrým ovocem, jako dobří stromové, svého vyvolení dokazují, v. 10. 2: V jisté naději z milosti Boží věčného života očekávatí mohou, v. 11. — IV. Ohrazení toho, proč apoštol prvé již osvěcěným lidem psal? 1. Ze toho potřeba jejich ukazovala. 2. Povinnost jeho jej k tomu nutila. 3. Kratičký čas, v němžto smrt mučednickou měl podstoupiti, toho od něho vyhledával, v. 14. 4. Summu učení křesťanského budoucím potomkům pozůstaviti chtěl, v. 15. — V. Služba k setrvání u víře neb učení apoštolským učiněná, a k tomuž slouží: *Jedno*: Předložením

6. K umění pak zdrželivost¹⁹ a k zdrželivosti²⁰ trpělivost, k trpělivosti pak pobožnost²¹,

7. Ku pobožnosti pak bratrstva milování a k milování bratrstva lásku.

8. Ty zajisté věci když budou při vás a to rozhojné, ne prázdné, ani neužitečné postaví vás²² v známosti Pána našeho Jezukrista.

9. Nebo při komž není těchto věcí, slepýť jest a²³ toho, což vzdáleno jest, nevidá²⁴, zapomenuv se na očistění svých starých hříchů.

10. Protož²⁵ raději, bratří, snažujte se povolání a vyvolení své upevňovati²⁶; nebo to činíce, nepadnete nikdy.

11. Takť zajisté²⁷ hojné²⁸ způsobeno vám bude vjití k věčnému království Pána našeho a spasitele Jezukrista.

12. Protož nezanedbámt' vždycky vám připomínati těch věcí, ačkoli umělí i utvrzení jste v přítomné pravdě.

Na den proměnění 13. ²⁹ Neboť to mám za spravedlivé, dokudž jsem v tomto stánku³⁰, abych vás probuzoval³¹ napomínáním,

Pána Krista. 14. Věda, že brzké jest složení stánku³² mého, jakož mi i Pán náš Ježíš Kristus oznámil³³.

15. Příčinímt' se tedy všelijak o to, abyšte vy po odchodu mém³⁴ na ty věci rozpomínati se mohli³⁵.

16. *Nebo ne nějakých vtipně složených básní následujícíe, známú

se zdrželivost. Podobné ctnosti viz Filip. 4, 8. 18) *známost*; t. takovou, abyšte znali to, jak byšte svého bližního mohli získati a kdy, kde, co rozšafně činíti. Neboť není na tom dosti, že by dobře někdo činil, ale také aby v tom opatrný a rozšafný šafář byl. Luk. 12, 42. 19) t. abyšte jsouce osvěceni, své žádosti v úzdu umělí pojímati a jako onen Jozef v zlých příčinách zlému odpírati. Gen. 39, 7. 20) *snášlivost*; t. aby pobožný jist výborně sebou jsa, že se od hříchů zdržuje a bližním netoliko neškodí, ale dobře činí, předece kříž a křivdy sobě učiněné podnikal. 21) t. abyšte všechněmi ctnostmi i podnikáním kříže Boží chvály a ne své, jako oni farizeové (Mat. 6, 2.) hledali a jeho poct neopouštěli. 22) t. mocným důvodem toho bude, že nejste zahálci a neužiteční Boží stromové. Podobně jinde nazývají se ovocem ducha dobří skutkové. Gal.

5, 22. Viz Mat. 22, 14. 23) *blíkový*. 24) t. nevidí nebeských věcí, než jen zemské. 25) *opravdovějí*. 26) t. přičiňte se o to, abyšte z strany své ovocem ducha statečně toho, že jste dobří stromové (Mat. 7, 16.) před lidmi dokazovali a v svém srdci o svém vyvolení se utvrzovali. Nebo sic jinak z strany Boha vyvolení, to jest o spasení vyvolených Božích uložení, jest stálé a nepohnutelné (Jan 10, 28. Řím. 11, 29. 2 Tim. 2, 19.), lidem pak teprv to známé bývá, že ten jest spravedlivý, kdož spravedlnost činí. 1 Jan 3, 7. 27) *bohaté*. 28) *dáno*. 29) *ale*. 30) t. v těle. Podobně 2 Kor. 5, 1. 31) t. ducha vašeho z mrtvosti a ze sna lhostejnosti. Pod. Efez. 5, 14. 32) t. života. 33) t. když po mém pádu zase mne pozdvihoval a k úřadu uvozoval. Jan 21, 18. 34) t. z tohoto života. Podobně o Kristu Luk. 9, 31. 35) „*zpomínati*“, *dí a ne vzývati ho*

II.

S. PETRA.

FALEŠNÍ PROROCI. důstojnosti Kristovy. *Druhé:* Ukázáním jistoty a čistoty učení apoštolského, nebo: 1. Původ svůj má ne z lidského vtípu, ale z Krista. 2. Hlasem Otce nebeského jest utvrzeno. 3. Od apoštolů svědků očitých jest kázáno, v. 18. 4. S učením prorockým se výborně srovnává, při čemž apoštol: 1. Pilnost židovskou v čítání proroků schvaluje. 2. Světlo za Zákona nového zjevené nad ono světlo, kteréž bylo za Zákona starého, vystavuje a je ke dni připodobňuje. 3. Vlastní vysvětlování Písem svatých samému Duchu svatému a jeho daru připisuje.

I. *Proroctví o falešných prorocích*, v němž se zdržuje: 1. Jistota, že budou v církvi do skonání světa bývati. 2. Znamení, po němž poznání býti mají a to jest: 1. Kristu i jeho

učinili sme vám Pána našeho Jezukrista moc a příchod³⁶; † ale jakožto ti, kteříž sme očima svýma viděli jeho velebnost.

*1 Kor. 1, 17. Item 2, 1. 13. † Jan 1, 14. 1 Jan 1, 1.

17. Přijalť zajisté od Boha Otce čest a slávu, když³⁷ se stal k němu hlas takový *od velebné slávy: Tentof jest ten můj milý Syn, v němž³⁸ mi se zalíbilo. *Mat. 17, 5.*

18. A ten hlas my sme slyšeli s nebe³⁹ pošlý, s ním byvše na oné hoře svaté⁴⁰.

19. A mámeť⁴¹ přepevnou řeč prorockou, kteréžto⁴² že šetříte jako svíce, jenž svítí v temném místě, dobře činíte, až by se den rozednil⁴³ a dennice⁴⁴ vzešla v srdcích vašich.

20. Toto nejprvé znajíce, že žádného proroctví Písma svatého⁴⁵ výklad nezáleží na⁴⁶ rozumu lidském.

21. *Nebo nikdy z lidské vůle nepošlo proroctví, ale Duchem svatým⁴⁷ puzení byvše, mluvili svatí Boží lidé⁴⁸. *2 Tim. 3, 16.*

KAPITOLA II.

Výstrahu věrným dává, aby falešným apoštolům k vůli na milost Boží nehřešili, 2. zlostní a rouhaví nebývali; 3. ale na přísnou Boží proti hanebným hříšníkům spravedlnost patřice, 12. ohydnými a stydkými bludaři směle pohrdali.

Bývali pak i falešní proroci v lidu¹, jakož i mezi vámi budou falešní učitelé, kteříž chytře uvedou² sekty³ zatracení, i toho Pána, kterýž je vykoupil, zapírajíce⁴, uvoďte na sebe rychlé⁵ zahynutí.

o pomoc. 36) t. takový jeho první příchod, v němž pronikavým slova svého kázáním (Mat. 7, 29.) divů mnohých činěním (Mat. 8, 27. Luk. 24, 19.) a ovšem svých vyvolených z manství ďáblova vyproštěním i těla syého vzkříšením moei své dokázati ráčil. Řím. 1, 4. A protož tedy, kdyžt sme tak veliké věci vám v známost uvedli, nedejtež jich sobě ničímž z rukou vyřázení a od nich se odvozovati. 37) jest donešen. 38) líbost mám, ultojen sem. 39) přinešený. 40) viz Mat. 17, 1. 41) pevnější. 42) držíte se. 43) t. až by se hojnější a jasnější svěšlo známosti Boží skrze svaté evanjelium vám zaslivilo, nežli se u figurách Zákona starého blyštělo. 44) t. blesk učení čistého evanjelium svatého. 45) Ř. není vlastního výkladu; t. ani původ ani výklad proroctví Písem svatých nezáleží na vtípu lidském, ale původ i vyložení jich jest Duch Páně; t. ne i hned tu jest pravé mínění pro-

roctví, jakž by sobě to kdo vykládal. 46) vtípu, soudu. 47) vzbuzení, nadchnutí. 48) t. proroci.

1) t. Judském neb Izraelském. Jako by řekl: Jakýž byl způsob neb běh církve staré, takovýt bude i nové. V staré pak církvi bývali falešní proroci (Num. 22, 21. 3 Král. 18, 25. Jer. 23, 1. atd.), tedyť podlé Kristova i apoštolského předpovídání (Mat. 24, 24. Skut. 20, 29. 1 Tim. 4, 1.) i v nové církvi bez nich nebude, aby tak vyvolení byli zkušování (Deut. 13, 3. 1 Kor. 11, 18.), nevděční pak pro svou nevděčnost trestáni. 2 Tes. 2, 10. 11. 2) roty, kacířstva. 3) zahynutí. 4) t. Krista, kterýž nás svou krví předrahou vykoupil. Skut. 20, 28. 1 Kor. 6, 20. Toho pak někteří zapírají za Boha, jako Cerinthus a Arius, a člověka pravého, jako Marcion, jeho míti nechťice; a jiní na jeho zásluze nepřestávající (1 Jan 2, 22.), ale jinam o odpuštění hříchů se utíkající. 5) zatracení, za-

EPIŠTOLA II.

II.

BOŽÍ OCHRANA a zásluze odporné učení. 2. Po sobě lidu potahování. 3. Život nepřikladný v POKUŠENÍCH. a pravdě protivenství činění. 4. Svatokupectví. — II. Potěšení Božích vyvolených, protivenství od falešných učitelů i jejich následovníků snášejších; ty pak apoštol těší: 1. Utrvováním těmi příklady toho, že jistotně pomsty Boží na falešné proroky i jejich následovníky, pobožné trápící, důjdou. 2. Oehranou a přítomností Božskou někdy k Lotovi ku potěšení jiným pobožným prokázanou. — III. Znamení opět některá falešných učitelů i jiných epikurejským duchem dýchajících křesťanů k výstraze pobožným předložená, a ta jsou: 1. Život hovadný, lhostejný a chlipný, tak v. 13. 2. Pyšné

2. *A mnozí následovati budou jejich zahynutí⁶, skrze něž cesta pravdy⁷ bude v porouhání dávána.

Mat. 24, 11.

3. A⁸ lakomě skrze vymyšlené řeči vámi kupčiti budou⁹, kterýchžto odsouzení již dávno¹⁰ nemešká a zahynutí jejich¹¹ nespí.

4. Nebo poněvadž Bůh andělům,¹² kteříž zhřešili, neodpustil, ale strhna je do žaláře¹³, řetězům mrákoty oddal¹⁴, aby k odsouzení chování byli;

5. *I onomu¹⁵ prvnímu světu neodpustil, ale sama osmého Noe, kazatele spravedlnosti¹⁶,¹⁷ zachoval, když potopu na svět¹⁸ bezbožníků uvedl;

Gen. 7, 17.

6. A města Sodomských a Gomorských v popel obrátiv, podvrácením¹⁹ potupil, příklad budoucím bezbožníkům na nich²⁰ ukázav;

7. *A spravedlivého Lota, těch nešlechtníků prostopašným obcováním²¹ ztrápeného, vytrhl.

Gen. 19, 12. Moudr. 19, 16.

8. Ten zajisté spravedlivý, bydliv mezi nimi, den ode dne hleděním i slyšením spravedlivou duši nešlechtnými jejich skutky trápil²².

9. Umít Pán pobožné z pokušení²³ vytrhnouti; nepravých pak ke dni soudu²⁴ potrestaných dochovati.

10. A zvláště těch, jenž po těle v žádosti²⁵ nečisté chodí a

hlazení. 6) t. učení jejich jedovatého, mnohé na zatracení přivozujícího. 7) t. učení pravé v zákoně Páně zavřené, kteréž (Jan 17, 17.) cestu přímou, jenž jest Kristus Pán (Jan 14, 6.), do nebeské slávy ukazuje. To pak učení nepřátel v porouhání dávají i životem nepřikladným i jeho přemítáním a za nedostačité k spasení souzením. 8) Ř. v lakomství. 9) t. jako nějakými hovádky. Jako by řekl: Všecky věci prodajné máti a v náboženství jako oni svatokupci (Mat. 21, 12. atd. Item 23, 14.) své kupectví provozovati budou. 10) neprodlévá. Ř. nezahálí. 11) nedříme. 12) prohléšilým. Ačkoli Písma svatá velmi skrovně mluví o pádu i hříchu (Jan 8, 44. Judas v. 6.), jaký byl těch andělů zpronevěřilých; avšak z těchto míst rozuměti se může tomu (Job 4, 17. 18. 1 Tim. 3, 6.), že se byli v pýchu vydali a Bohu se rovnati chtěli; pročež jakouž cestou sami ku pádu přišli, na takovouž naše rodiče první uvedli. Gen. 3, 5. 13) t. toho někdy prvě ušlechtilého ducha do propasti jemu připravené vrhl, aby tam odsouzení jako v žaláři zločinec čekati musil. To pak neodpírá Písmům svatým o ďáblu svěřícím, že svět prochází (Job 1, 7. 1 Petr 5, 8.) a v lidech zpurných své dílo koná.

Efez. 2, 2. Neboť Bůh, když se milostí jeho líbí, na čas jej propouští (Zjev. 9, 2. atd. Item 20, 1. atd.) a zase jemu v táz místa navraceti se poroučí, jakž se tomu rozumí i z toho, že oni ďáblové Krista Pána, aby jim do propasti jíti nerozkazoval, prosili. Luk. 8, 31. 14) t. tmou neb mrákotou jako řetězem nějakým svázal. Mrákotou pak míní se způsob žalosti, strachu a hrůzy plný, jakýž bývá zločinců hrdla odsouzených a v žaláři temném na to, skoro-li je na popravu povedou, žalostně očekávajících. 15) starému; t. lidem za prvního světa bezbožnosti pášícím. 16) t. kterýž věrně a upřímně spravedlivé pomsty Boží lidem před oči stavěl a k konání spravedlnosti neb činění svatého pokání je probuzoval i spravedlnost skrze Krista připravenou kajícím přisvědčoval. 1 Petr 4, 6. 17) ostráhl. 18) bezbožný; t. na lidi bezbožné, jichž svět plný byl. 19) odsoudil. 20) Ř. položiv. 21) ustalého, zbědovaného. 22) t. vida a slyše jejich nešlechtnosti, trápil se nad tím. Nebo řeči a skutkové nešlechtníků hrozné a strašlivé činí pobožným divadlo. 23) t. z těch i z jiných ssouzení. 24) pokáraných, trestání podnikajících, t. Pán Bůh ty nekající lidi, kteréž hroznými metlami zde

II.

S. PETRA.

FALEŠNÍ vrchnostem utrhaní a nepoddanost. 3. Ze zlosti pravdě čisté i jejím následovníkům protivenství činění. 4. Zapeklenní neb nenapravitelnost v hříších. UČITELÉ. 5. Lakomství. 6. Poblouzení od cesty čistého učení. 7. Služeb neužitečné konání aneb povinností věrných služebníků opouštění. 8. Při službách kadeřů, jakž se říká, protřásání a sebe jen vzdělávání. 9. Hříchů osvobozování a jich odpuštění tu, kdež Bůh

²⁶vrchností pohrdají, jsouce i smělí, sobě se zalibující, ²⁷neostýchají se ²⁸důstojnostem ²⁹porouhati.

11. Ješto andělé jsouce větší v síle a v moci, nevynášejí³⁰ proti nim přede Pánem ³¹potupného soudu.

12. Tito pak jako nerozumná ³²hovada, ³³kteráž za přirozením jdou, zplozená k zjímání a ³⁴k zahynutí, tomu, *čemuž nerozumějí, rouhajíce se, v tom svém porušení zahynou³⁵. *Judas v. 10.*

13. A tak ³⁶odplatu nepravosti své ponesou, jakožto ti, kteřížto sobě za rozkoš položili, aby se na každý den v líbostech svých kochali³⁷, nejsouce než poškrvny³⁸ a mrzkosti; ti kteříž s vámi hodujíce³⁹, v svých lstech se kochají.

14. Oči majíce plné ⁴⁰cizoložstva a bez přestání hřešící, ⁴¹přeluzující duše ⁴²neustavičné, srdce majíce vycvičené v lakomství, synové zlořečenství⁴³;

15. Kteríž opustivše cestu přímou, zbloudili, *následující cesty Balámovy, syna Bozorova, kterýž mzdu nepravosti⁴⁴ zamiloval;

Num. 22, 5.

16. Ale měl, ⁴⁵od koho by pokárán byl pro svůj ⁴⁶výstupek; nebo jhu poddaná oslice nemá, člověčím hlasem promluvivši, ⁴⁷zbránila nemoudrosti proroka.

17. Tif jsou studnice bez vody, *mlhy vichrem ⁴⁸zbourěné, jimžto mrákota tmy⁴⁹ schována jest ⁵⁰na věčnost. *Judas 12.*

18. Nebo ⁵¹přepyšné marné věci vypravující, žádostmi těla a chlipnostmi ⁵²loudí ty, kteříž byli ⁵³v pravdě utekli od těch, jenž bludu obcují;

trestal a je z světa vyhladil, ještě k hroznějším mukám věčným odložil, anobřz aby je podlé duše již podnikali, do pekla, jako onoho bohatce, je odeslal. Luk. 16, 23. 25) *Ř. nečistoty; t. k chlipnostem a jiným neřádkům, kamž je jejich žádost vede. 26) vrchnostmi. 27) neděsí, nestraší. 28) Ř. slávám; t. vrchnostem jak koli slavným a důstojným. 29) utrhati. 30) o nich. 31) rouhavého; t. andělé tak smělí nejsou, aby hned potupovali vrchnosti zřízené od Boha. Smyslíť pak někteří učitelé, že by tu apoštol na historii Achabovu (3 Kral. 22, 21.), aneb Jobovu (Job 1, 6. 9. 10.) narážel, kdežto žádný z andělů Achabovi jak koli bezbožnému neutrhal, ale sám duch nečistý v tom, že chce v ústa jeho proroků falešných vjíti, se ohlásil, ane i v pomlouvání Joba svatého se vydal. 32) zvěř, živočichové. 33) Ř. přirozená. 34) ku porušení. 35) t. jako zvěř pastvy hledající a po své vůli běhající, do lečí sama od sebe často vběhne: tak oni v svém tom předsevzetí*

zlém na zatracení přijdou a k cíli doběhnou, k němuž od Boha odloženi sou. Řím. 9, 22. Judas v. 4. 36) mzdu. 37) t. ulnuli v líbostech těla, jako hovada, nic lepšího nevědouce. 38) t. mezi oudy církve jsou tak jako flekové mrzutí a ohyzdní na rouchu. 39) t. na hodech duchovních neb církevních, na důvod společného milování připravených a proto i Agapae nazvaných. Judas v. 22. Viz 1 Kor. 11, 33. J. obcujíce s vámi, krmí se svými lstmi. 40) Ř. cizoložnice. 41) vnařice. 42) vrtké. 43) t. prokletí lidé. 44) t. z věci nepravé. 45) Ř. pokárání svého výstupku. 46) nepravost. 47) zepřela se. 48) rozehnané; t. Bůh skrze ně nedělá aniž jim žehná; jsou jaloví a planí a protož jakkoli velebně a ozdobně mluví, však posluchači u nich nic k svému napomenutí a ku poleštění, jako žíznivý v prázdné studnici vody, nenalézají a z oblaku jalového deště spasitelného naučení nedočekají. 49) t. hustá a hrozná tma. Viz výš v. 5. 50) věčná. 51) Ř. nadulost marnosti. 52) vnaří, t. jako ryby

ODVRÁCENÍ SE NESVĚDČÍ, NEKAJÍCÍM VĚDOMĚ SVĚDČENÍ. — IV. Osvědčení hrozných pomst Božích všechněm těm, kteříž by se falešným učitelům svěsti zase dali a v první hříchy navraceli. To pak apoštol činí: 1. Slovy světlými.

2. Podobstvím dvojím: Psů; sviní.

I. *Výstraha od lidí hovadných, učení Boží o dni posledním za hřbet zamítajících*, při níž posouditi náleží: 1. Přístupu k ní učiněného, v němž apoštol cíl svého psaní předkládá, pomoc proti svůdčím k setrvání v pravdě z psaní prorockých a apoštolských sobě činiti velí. 2. Osob, ten soud vyvrátiti chtějících, o nichž se vypravuje: Jak je apoštol nazývá? Posměvači. Kdy měli nastati? Ve dnech posledních. Jaké obcování věsti? Hovadné. 3. Odporu těch převracenců z stálosti věci stvořených vzatého, jímž chtí ukázati, že nemá skonání světa a tak ani posledního soudu býti. 4. Důvodů, jimiž apoštol: *Jedno*: Ten jejich odpor smítá, a to činí: 1. Odvoláváním se na jejich vlastní svědomí, v. 3. 2. Ukazováním

19. ⁵⁴ Slibující jim svobodu, ješto sami jsou služebníci porušení.

* Poněvadž od kohož kdo jest přemožen, tomu jest i v službu ⁵⁵ podroben.

Jan 8, 34. Řím. 6, 16.

20. Jestliže by pak ti, jenž ušli poškrvn světa skrze známost Pána a Spasitele Jezukrista, opět zase v to zapleteni jsouce, přemoženi byli, učiněn jest poslední ⁵⁶ způsob jejich horší nežli první ⁵⁷.

21. Lépe by zajisté jim bylo nepoznávati cesty spravedlnosti, nežli ⁵⁸ po nabytí známosti odvrátiti se od vydaného jim svatého ⁵⁹ přikázání.

22. Ale přihodilo se jim to, což se v přísloví pravém říkává:

* Pes navrátil se k vývratku svému; a svině umytá do kaliště bláta.

Přisl. 26, 11.

KAPITOLA III.

K stálosti v přijaté pravdě, k zrůstu v ní 3. a k varování se posměvačů i k strojení se ku příchodu Páně napomíná 6. a mezi tím o předešlém prvnějšího světa zahynutí 10. i budoucím tohoto rychlém a nenadálém skrze oheň zkažení aneb přečištění i hrozně i potěšitelně vypravuje.

Nejmilejší, již ¹ toto druhý list vám píši, jimižto vzbuzuji skrze napomínání vaši ² upřímost;

2. Abyšte pamatovali na slova předpověděná od svatých proroků a na přikázání ³ vydané vám od nás ⁴ apoštolů Pána a Spasitele;

3. Toto nejprvé věduce, žeť přijdou v ⁵ posledních dnech posměvači, podlé svých vlastních žádostí chodící ⁶;

4. A ⁷ říkající: Kdež jest to zaslibování ⁸ o příchodu jeho? Nebo jakž otcové ⁹ zesnuli, všechno tak trvá ¹⁰ od počátku stvoření.

na udici. To pak činí, milost Boží jim štědrě svědčící a hříchy osvobozující. 53) právě; t. kteříž za takové od jiných držáni byli, dokudž od bludařů se loučili a k věřícím v Krista se vinuli. Nebo sic jinak v takové škodlivé a jedovaté bludy vyvolení uvedení býti nemohou. Mat. 24, 24. 54) zvěstující, t. odpuštění hříchů. 55) podmaněn. 56) věci. 57) t. podlé toho, že mnohem hroznějšími melami, nežli kdyby nikdy pravdy byli neznali, trestání budou. Luk. 12, 47. Žid. 6, 4. Item 10, 26. Viz Mat. 12, 45. 58) poznavše (ji), odvrátiti se měli. 59) učení.

1) tento. 2) čistou. 3) t. na to učení o po-

kání a hříchů odpuštění nám apoštolům svědčené a od nás vám zvěstované. Připojujet pak svatý Petr jako i svatý Pavel k prorokům apoštolů (Efez. 2, 20.) pro ukázání mezi nimi a jejich učení jednomyslností. 4) kteříž jsme apoštolé. 5) potomní dny. Podobně 1 Tim. 4, 1. 2 Tim. 3, 1. Judas v. 18. 6) t. kamž je žádosti jejich přirozené a zkažené vedou. 7) kteříž budou smíti tak mluviti. 8) Jako by řekli: Zhaslo, zmizelo, marné a lživé bylo. Viz příklad takových posměvačů: Ezech. 12, 27. 9) zemřeli, jako by řekli: Kdyby vzkříšení budoucí býti mělo, již by dávno ti z mrtvých vstali, kteříž ne tak dalece zemřeli jako zesnuli.

II.

S. PETRA.

JISTOTY SOUDU POSLEDNÍHO. na moc Boží, kterýž, jakž mohl svět stvořiti, tak jej může i zkaziti. 3. Příkladem proměny hrozná již jednou na světě stala. 4. Svědectvím Božím, kterýž o obnovení všech věcí ráčí předpovídati a chce všecken svět ohněm jako někdy vodou zkaziti nýbrž přechistiti, v. 7. *Druhé:* Myšlenky těch, kterýmž by se zdálo, že s tím soudem Bůh mešká, mocně poráží, předkládáje to, že: 1. Ta dlouhost času ne podlé věku a soudu lidského, ale podlé Božích soudů, souzena býti má. 2. Hleděti jim sluší na to, že z potřeby svých vyvolených s tím soudem nekvapí. — II. Vymalování ušlechtilé dne soudného, t. že bude: 1. Rychlý a nenadálý. 2. Velmi hrozný a spravedlivý. — III. Napomenutí všechněm Pána k soudu s potěšením dočekati žádostivým k šlechetnému životu učiněné, při němž povážiti náleží: 1. V čem ta šlechetnost života záleží? V obcování před lidmi svatém bez ohony; v konání Bohu poct zavírajících se v pobožnosti. 2. Čím k němu slouží? 1. Povinností jejich, v. 11. 2. Hrázou budoucího soudu.

5. Tohoť zajisté ¹¹ z úmysla věděti nechťi, *že nebesa již dávno slovem Božím ¹² byla učiněna i země z vody ¹³ a ¹⁴ na vodě upevněna.

Gen. 1, 1. Žalm 24, 2.

6. Pročež ¹⁵ onen ¹⁶ první svět *vodou jsa zatopen, zahynul.

Gen. 7, 18.

7. Ta pak nebesa, kteráž nyní jsou, i země, týmž slovem odložena jsouce, chovají se k ohni ¹⁷ ke dni soudu ¹⁸ a zatracení bezbožných lidí.

8. Ale tato jedna věc nebudiž před vámi skryta, nejmilejší, *že jeden den u Pána jest jako tisíc let a tisíc let jako jeden den.

Žalm 90, 4.

9. Nemeškát Pán s naplněním slibů (jakož někteří ¹⁹ za to mají, že obmeškává), ale ²⁰ shovívá *nám, nechťe aby kteří zahynuli, † ale všickni ku pokání ²¹ se obrátili.

*Izai. 30, 18. †Ezech. 18, 32.

10. *Přijdeť pak ten den Páně jako zloděj v ²² noci, v kterémžto nebesa jako ²³ v prudkosti vichru pominou a živlové ²⁴ pálivostí ohně rozplynou se, země pak i ²⁵ ty věci, kteréž jsou na ní, ²⁶ vypáleny budou.

Mat. 24, 44.

11. Poněvadž tedy to všecko má se ²⁷ rozplynouti, jací pak vy býti máte ²⁸ v svatých obcováních a v pobožnostech?

12. Očekávající ²⁹ a chvátající ³⁰ ku příští dne Božího ³¹, v němžto nebesa hořice, rozpustí se a živlové pálivostí ohně ³² rozplynou se;

13. *Nového pak nebe a nové země podlé zaslíbení jeho, čekáme, v kterýchžto spravedlnost přebývá ³³;

Izai. 65, 17. Item 66, 22. Zjev. 21, 1.

10) t. bez proměny. To pak bezbožníci křivě mluví, jakž to hned apoštol ukazuje příkladem proměny oné skrze potopu stala. 11) chťice, nevědí. 12) t. jeho samým mocným řečením neb poručěním. Žalm 33, 9. 13) t. z vody vynikla a jako se vyskytla, když se z rozkazu Božího voda k místu jednomu z ní sběhla. Gen. 1, 9. 14) v vodě; t. podlé toho, že jest mořem a řekami opuštěna, nýbrž i vodami naplněna a jako břeh neb ostrov učiněna. 15) t. když tak vodami země jest otočena. 16) tehdejší. 17) t. aby ohněm byla přepálena. Viz 2 Tes. 1, 8. 18) t. takové přepálení a přechistění nebes do dne soudného jest odloženo. 19) meškáním, zpozdilostí to býti soudí. 20) trpělivě očekává na nás. 21) směřovali, při-

stoupili. 22) viz 1 Tes. 5, 2. 23) s hřmotem pryč zachváčena budou. Nemáť pak tak smyšleno býti, že by nebesa tak měla pomínuti, aby v nic byla obrácena, ale že budou ušlechtilé obnoveny. Viz Žid. 1, 12. 24) horlostí náramnou. 25) Ř. ta díla. 26) shoří. 27) rozpustiti, zrušiti. 28) t. poněvadž ta nebesa čistá a hříchu prázdna mají býti přechistěna, ovšemť tedy vy podlé své povinnosti máte se v čistotě a v svatosti nalézati. Podobně Mat. 24, 42. Luk. 21, 34. 29) t. v jisté naději a s mnohou trpělivostí. Podobně Luk. 12, 36. 30) t. s bedlivostí a potěšením ducha podlé naučení Páně (Luk. 21, 28.) příchodu jeho žádostiví jsouce. Řím. 8, 19. 23. Zjev. 21, 20. 31) t. Kristova, kterýž svět souditi

PŘÍPRAVA K SOUDU POSLEDNÍMU. 3. Jistou nadějí k budoucímu životu věčnému. 4. Časem milosti, jehož Bůh propůjčuje. 5. Jistotou posledního soudu, jehož i svědectvím svatého Pavla potvrzuje. — IV. Závěrka všeho listu, v níž apoštol: 1. Od bludů vystřihá, v. 17. 2. K zřístu v dobrém napomíná. 3. Díky Pánu Bohu vzdává.

14. Protož, nejmilejší, takových věcí čekajíce, snažtež se, abyšτε bez poškrvny a bez ouhony ³⁴ před ním nalezeni byli v pokoji³⁵;

15. A Pána našeho ³⁶ dlouhočekání za ³⁷ spasení mějte, jakož i ³⁸ milý bratr náš Pavel podlé sobě dané moudrosti psal vám³⁹;

16. Jako i ve všech epištolách svých, mluvě v nich o těch věcech, ⁴⁰ mezi nimiž některé jsou nesnadné k vyrozumění⁴¹, kterýchžto ⁴² neučení a neutvrzení ⁴³ natahují, jako i jiných Pisem k svému vlastnímu zatracení;

17. Vy tedy nejmilejší, to ⁴⁴ prvé vědouce, střežtež se, abyšτε bludem těch ⁴⁵ nešlechetných lidí nebyli ⁴⁶ pojati a nevypadli od své ⁴⁷ pevnosti;

18. Ale rozmáhejtež se v ⁴⁸ milosti a v známosti Pána našeho a Spasitele Jezukrista, jemuž sláva i nyní i ⁴⁹ na časy věčné. Amen.

bude. Skut. 17, 31. 32) potekou. 33) t. v kterýchžto nebesích nížádná nepravost žádného místa nemá, alebrž ta nebesa příbytkem jsou samých v Kristu ospravedlněných a z víry spravedlnost konajících. Žalm 15, 1. 2. Aneb jako by řekl: My vyvolení nového nebe a nové země čekáme, v kterýchžto vyvolených spravedlnost z zasloužení Kristova přebývá. Filip. 3, 9. 34) od něho zastížení. 35) t. k svému věčnému dobrému. Aneb jako by řekl: Jsouce ospravedlněni a posvěceni, s dobrým a pokojným svědomím Pána bedlivě čekaňte. 36) shovívání, snášlivost; t. že Pán tak dlouho svým příchodem prodává a bezbožnost světa trpělivě snáší. Podobně Řím. 2, 4. 37) věc spasitelnou; t. k spasení vašemu neb k doplnění počtu vyvolených Božích velice potřebnou. Výš v. 9. 38) nejmilejší. 39) t. Židům. Dů-

vod tuto býti může toho, že epiškola k Židům jest od svatého Pavla psaná. 40) v nichž některé věci. 41) t. ne tak samy z sebe (neboť jako i jiná Písma jsou svíce a pravidlo života našeho, Žalm 119, 105., nýbrž rozum dávají maličkým, Žalm 19, 8.), ale pro lidskou hloupost, zpozdilost a s mnohé částky převrácenost. Z těch pak nesnadných věcí jest i to, což píše o vyvolení neb předzřízení některých k spasení a jiných zavržení (Řím. 9. Item 10. Item 11.), též o nemožnosti vypadlů obnoviti se v svatém pokání. Žid. 6, 4. Item 10, 26. 42) neuměli. 43) převracejí. 44) napřed vědouce. 45) bezbožných, nezřízených, nezpůsobných. 46) svedení. 47) stálosti. 48) darůch vám daných. 49) Ř. na den věčnosti.

